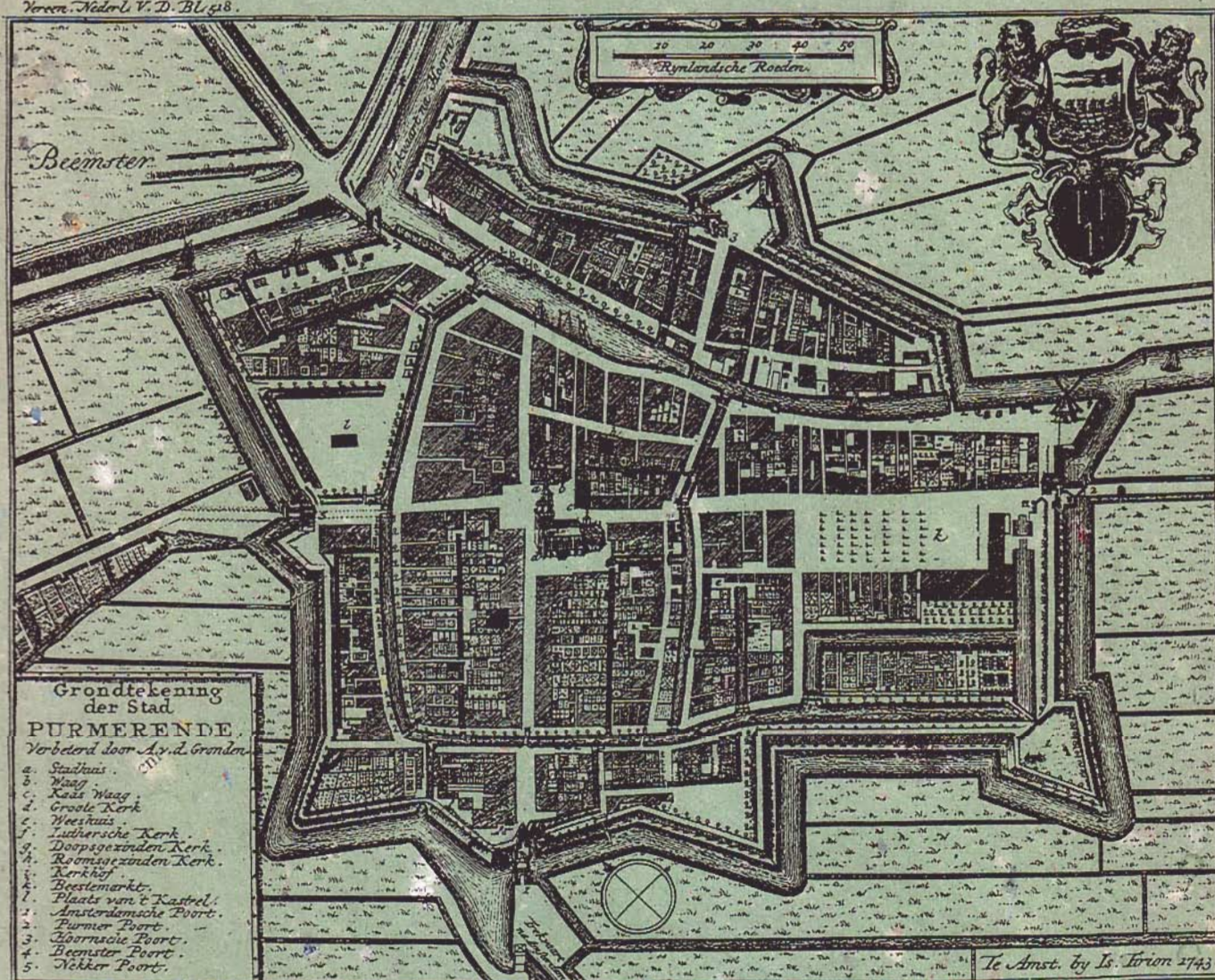

Vereniging Historisch Purmerend

Veren. Nederl. V. D. Bl. 48.

Vereniging Historisch Purmerend
v/h Oudheidkamer van Purmerend
opgericht 26 maart 1942

nr. 2. maart 1996.

corr. adres: Postbus 571
1440 AN PURMEREND

Bestuur:

Voorzitter:	Hr. J. ten Cate	0299 - 431933
Secretaris:	Hr. H. Meines	0299 - 432831
Penningmeester:	Hr. J. Korver	0299 - 648818
Coördinator:	Mw. K. Viskoper - de Boer	0299 - 439694
2e Secretaris:	Mw. G. Platell - Hoogland	0299 - 471689
Ledenadministratie:	Mw. M. de Boer - Schouw	0299 - 428964
Bestuurslid:	Hr. N. v.d. Brom	0299 - 683535
Bestuurslid:	Hr. R. Lust	0299 - 424342

Redactie: Mw. G. Platell- Hoogland
Jasmijnstraat 48
1441 JX Purmerend

Ledenadministratie: Mw. M. de Boer- Schouw
Goudenregenstraat 75
1441 HG Purmerend

Namens de Vereniging Historisch Purmerend hebben zitting in het bestuur van
het Purmerender Museum:

Secretaris: Hr. S. Rem
Techniek: Hr. J. Ossebaar
P.R.: Hr. J. Buurmans

Namens de Vereniging Historisch Purmerend behartigt John Korver
de belangen in de Gemeentelijke Monumentencommissie.

Postbankrekening: 3119543 t.n.v. Penningmeester v.d. Vereniging Historisch
Purmerend.

Bankrekening: ING 68.19.13.002, Giro v.d. Bank: 48583.

LIDMAATSCHAP 1996

Bijgesloten is uw lidmaatschapkaart 1996.

Op vertoon hiervan heeft u gratis toegang tot alle dia, film en lezingavonden van V.H.P. en gratis toegang tot alle tentoonstellingen in het Purmerends Museum op de Kaasmarkt. Ook ontvangt u tweemaal per jaar een informatieblad.

Tevens vindt u bijgesloten een vriendenvoucher voor een korting ad f 15,- op de aanschaf van een museumjaarkaart.

De contributie voor 1996 is ongewijzigd en bedraagt slechts f 20,-, méér mag natuurlijk ook !

Wij verzoeken u vriendelijk, uw contributie zo snel mogelijk over te maken via de bijgesloten acceptgiro.

Purmerend

Gem. Ziekenhuis

Dit is een oude lidmaatschapkaart van het jaar 1989

Verslag van de waarnemend secretaris over 1995 (H.Meines)

Bestuurszaken:

Het bestuur van de vereniging bestond op 01-01-95 uit 6 leden en is na de jaarvergadering van 29-03-95 uitgebreid met 2 nieuwe leden tot 8 leden totaal.

De 2 toegetreden leden zijn mevrouw M. de Boer en mevrouw G. Platell.

Het bestuur is twaalf maal in vergadering bijeen geweest, en heeft 12 Dia-avonden danwel lezingen gehouden.

Er is een jaarvergadering uitgeschreven en gehouden.

Het bestuur is dit jaar overvallen door het plotseling overlijden van de secretaris

Dhr. D. Huisman. Op de Dia-avond van 21 september is Dhr. Huisman herdacht door het houden van één minuut stilte.

Door dit overlijden is vanaf 1 september het secretariaat door ondergetekende waargenomen.

Het bestuur heeft naar aanleiding van de jaarvergadering 1995 overleg gehad inzake "vacature penningmeester".

Besloten is dat Dhr. Korver de vrijgekomen plaats wederom zal vervullen voor de rest van de termijn die daarvoor staat.

Dit omdat er geen nieuwe aanmeldingen waren en omdat Mevrouw M. de Boer de ledenadministratie op zich zal nemen.

Aktie's, activiteiten, leden etc.:

Er is dit jaar veel werk verzet op het gebied van vergaderingen, bijeenkomsten, besprekingen, vertegenwoordiging in div. commissies etc.

Het ledenaantal is met ruim 10% gestegen.

Door de verkoop, sponsoring en giften van leden is de uitgave van het boekje "Tussen Twee Meidagen" een zeer groot succes geworden.

Huisvesting en verzelfstandiging:

In juni van het afgelopen jaar kwam onze vereniging zonder eigen onderkomen te zitten doordat de oude Willem Eggertschool (school A) leeg kwam i.v.m. nieuwbouw van de ING-bank. Ook is er in 1995 de intentie uitgesproken dat de Archeologische Werkgroep Purmerend op 01-01-96 een zelfstandige vereniging zal worden.

Dit met instemming van het bestuur van de Vereniging Historisch Purmerend en van het bestuur van de Archeologische Werkgroep Purmerend in oprichting.

Tot zover een beknopte opsomming van de werkzaamheden van uw Vereniging.

Waarnemend secretaris

H. Mines.

BEZOEKERS 1995.

De bezoekersaantallen voor de dia-voorstellingen en lezingen zijn waarschijnlijk wel beïnvloed doordat er op de woensdagavonden veel voetbal op de televisie was. Het is duidelijk dat er voor de dia's het meeste belangstelling is.

<u>Onderwerp</u>	<u>Datum</u>	<u>Aantal bezoekers</u>		<u>Totaal</u>
		<u>Leden</u>	<u>Niet-Leden</u>	
1. Monnickendam	25 januari	33	3	36
2. Brandweer	23 februari	55	9	64
3. Kroegentocht extra	5 maart	33	30	63
4. Archeologie	21 maart	58	4	62
5. 2e Wereldoorlog	25 april	32	-	32
6. 2e Wereldoorlog	26 april	89	17	106
7. 2e Wereldoorlog	30 april	29	26	55
8. 50/60 er jaren	21 september	86	17	103
9. Hoogheemraadschap	24 oktober	41	1	42
10. 50/60 er jaren extra	12 november	24	7	31
11. Opgravingen Waterlooplein	23 november	36	1	37
12. Oud Quadijk	13 december	36	-	36
Totaal		552	115	667

Nog te verwachten avonden in dit seizoen.

21 maart 1996.

Dia-avond door dhr. B. de Lange.

Purmerend Bezet en Bevrijd met beelden uit de jaren 1940- 1945.

Op veler verzoek een herhaling van vorig jaar.

22 april 1996.

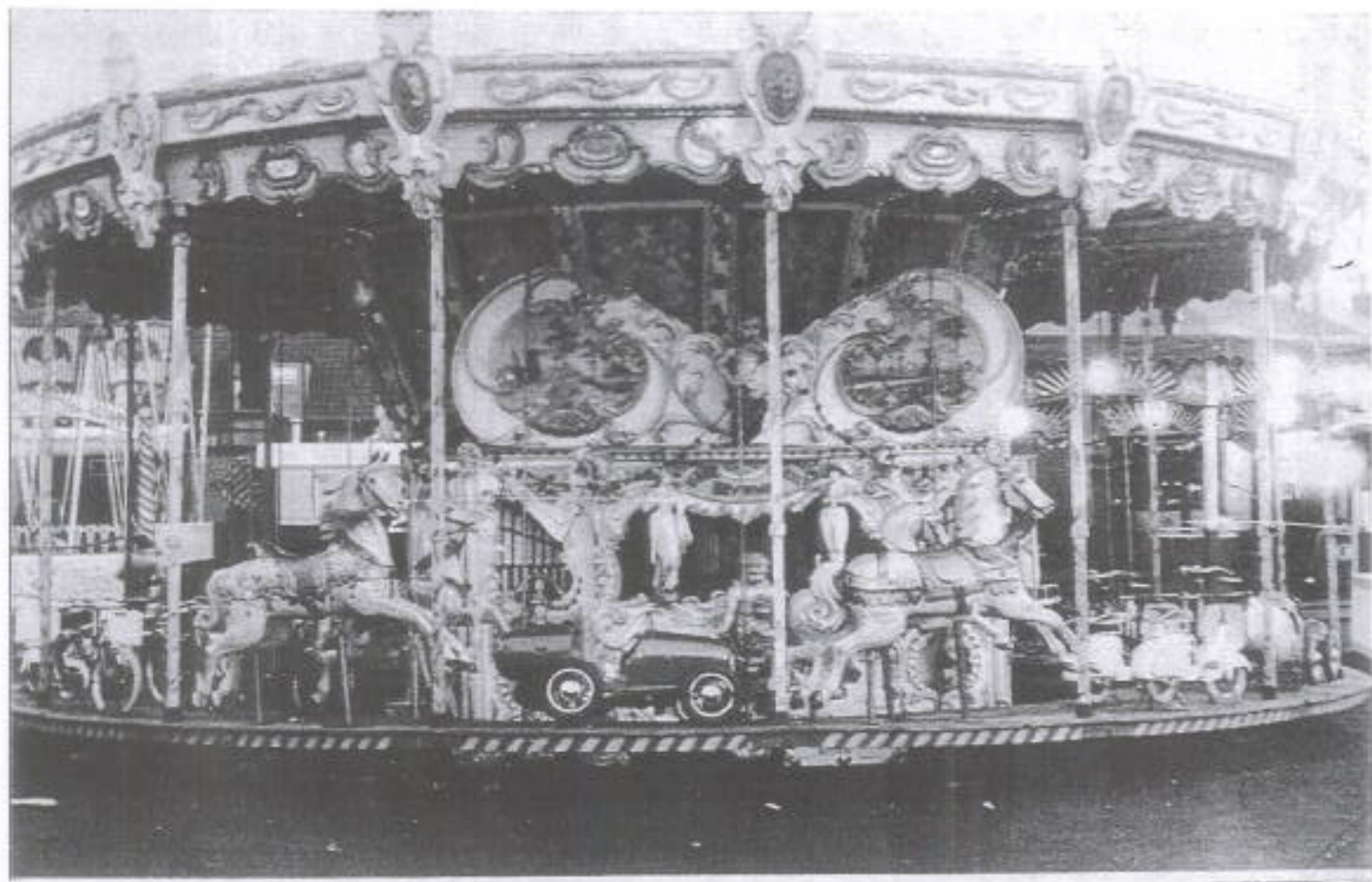
Komt dat zien!

Komt hier naar kijken!

Kermis dia's van de Purmerender Kermis van heden tot verleden.

Door Jaap Vermeulen en Henk Woudstra.

WIJ REKENEN OP UW KOMST.

Excuses van het Bestuur

aan de aanwezigen op de dia-avond van 16 januari 1996 met als onderwerp:
"De Watersnood van 1916".

Het Bestuur biedt hierbij zijn verontschuldigingen aan voor het zeer wanordelijke verloop van deze dia-avond. Het moge geen excuus zijn maar op deze avond was onze presentator niet in goede gezondheid. Het voltallige bestuur heeft in deze zijn verantwoording te nemen en zal er voor zorgen dat dit in de toekomst niet meer voorkomt.

Secretaris: H. Meines.

GEVRAAGD

Boeken, foto's, films, ansichtkaarten, lectuur etc. over oud - Purmerend(ers).

Ook materiaal uit b.v. 50er, 60er en 70er jaren is van harte welkom.

Mocht u over enig materiaal beschikken en dit aan onze vereniging willen schenken, dan kunt u contact opnemen met het bestuur.

TUSSEN TWEE MEIDAGEN

De Vereniging kreeg naar aanleiding van het boekje een tweetal reacties.

Wij als Bestuur vinden het nodig om de leden hiervan op de hoogte te stellen.

Als eerste een telefonische reactie van de fam. Groot van de Westerweg 76 in de Purmer. In het verhaal verteld door Tom Segers aan Tiny Nierop over de overval op de boerderij van Kramer is helaas de naam van de heer Jacob Groot niet vermeld.

Ook de heer Jacob Groot is op de Amsteldijk in Amsterdam gefusilleerd. Hij is eervol herbegraven op de Algemene Begraafplaats bij de Grote Kerk in Edam.

Ieder jaar vindt hier ook op 4 mei een herdenking plaats. Tevens staat zijn naam ook vermeld op het monument bij de Purmerkerk in de Purmer, waarvan u hier een foto ziet.

De tweede reactie was een brief van mevrouw A. Scheepers- Lansdaal uit Zevenaar welke wij op het volgende blad plaatsen.

Aan de Vereniging Historisch Purmerend
P/a De Heer J. ten Cate,
Vooruitstraat 143,
Purmerend.

L.s.,

Onlangs heb ik het boekje "Tussen Twee Meidagen" gekocht en met interesse gelezen. Het hoofdstuk over wethouder Mr. J.Lieuwen stemt echter niet helemaal met de werkelijkheid overeen; ik ben namelijk zelf getuige geweest. Omdat dit boekje een uitgave is van de "Vereniging Historisch Purmerend" vind ik, dat ik dit toch moet rechtzetten.

De werkelijke gang van zaken is als volgt:
Burgemeester Kikkert en de beide wethouders de heren J.Lieuwen en T.Lansdaal weigerden mensen aan te wijzen voor de "Arbeidsinzet" (mogelijk het in het boekje op bladz. 26 genoemde werken op vliegvelden).

Zonder de beide wethouders te waarschuwen dook burgemeester Kikkert plotseling onder. Het gevolg hiervan was dat de Duitsers de beide wethouders wilden arresteren..

Op 6 juni 1944, de dag van de invasie in Normandië, luisterden wij naar de Engelse zender. Ineens zagen wij een auto van de Grüne Polizei in onze straat, waarop wij onmiddellijk begonnen het radiotoestel te verstoppen.

Heel even later kwam de heer J.de Wit van de Oranjestraat (Later Hoogstraat) ons waarschuwen dat ze mijn vader zochten.

Mijn vader is toen, op advies van mijn moeder, onmiddellijk via de steeg achter ons huis weggegaan.

We hadden net de radio weggeborgen toen de Duitsers voor de deur stonden. Als ik mij goed herinner waren dat 3 Duitsers en een Nederlandse politie-agent. Op hun vraag antwoordde mijn moeder, dat mijn vader nog niet van kantoor thuisgekomen was en liet hun een bordje met boterhammen zien, die voor mijn vader waren, maar in werkelijkheid bestemd waren voor mijn broer om de volgende dag mee te nemen naar school.

Ze hebben kort gewacht, toen begonnen zij het huis te doorzoeken. Na afloop daarvan moest mijn broer Piet mee om aan te wijzen waar wethouder J.Lieuwen woonde. Mijn moeder en ik bleven echter onder bewaking thuis.

* De chef van de politie in Purmerend, waarvan ik helaas de naam niet weet, was zo slim geweest om een pasbenoemde agent met de Grüne Polizei mee te laten gaan. Deze agent wist geen van beide wethouders te wonen. Allereerst werd gestopt bij Van Bekkum (B.Nieuwentijtstr. 2). Mevr. Van Bekkum deed net of ze er niets van begreep en stuurde hen verder. De heer Schipper (B.Nieuwentijtstr.12) liep op straat en zei, dat hij hier niet woonde en ze gingen weer verder. Even later kwam dus de heer J.de Wit ons waarschuwen.....!

De heer J.Lieuwen was inmiddels ook gewaarschuwd en ondergedoken.
**Zijn moeder lag ziek in bed en toen hebben ze een oom, die daar op
visite was meegenomen. Even later werden mijn moeder en ik opgehaald
en naar het politie-bureau gebracht. Mijn moeder protesteerde nog en
vroeg wat zij met die gemeente-zaken te maken had, waarop een van de
Duitsers antwoordde: "Wat hebben onze vrouwen en kinderen met de oorlog
te maken, maar onze steden worden wel gebombardeerd".

5 Avonds werden mijn moeder en ik naar de gevangenis Amstelveense Weg
in Amsterdam gebracht. De volgende dag kwam mijn broer Piet ook in de
cel en enige dagen later gingen wij met een transport mee naar het con-
centratiekamp Vught, waar wij tot medio september bleven.

Later heeft oud-burgemeester Kikkert aan mijn moeder en mijn broer
zijn excuses aangeboden.

De heer J.Lieuwen is dus zeker niet op 6 juni naar de familie Lansdaal
gegaan, want dan was hij regelrecht in de handen van de Duitsers geval-
len.

* Door de handelwijze van deze politie-chef hebben mijn vader en
de heer J.Lieuwen nèt de tijd gehad om aan een arrestatie te ontsnappen.

** Deze regel kan ik niet verifiëren, maar zo werd dat gezegd.

In de hoop dat ik de "Vereniging Historisch Purmerend" hiermee
van dienst ben geweest, teken ik, hoogachtend,

*A. Scheepers-
Lansdaal*

A.Scheepers-Lansdaal,
Van Hogendorpstraat 6a,
6904 BW Zevenaar.

100 jaar geleden werd de Afslagvereniging "Beemster, Purmerend en Omstreken" opgericht.

Historisch overzicht door Ber de Lange.

Tuinbouwmarkten werden vroeger opgezet of zijn gegroeid als functie tussen tuinder en consument, later zijn ze overgegaan in de tussenhandel. Ze omvatten vele soorten tuinbouwprodukten zoals we die allen wel kennen. Daarnaast werden er in seizoentijden aparte markten gehouden voor oa. augurken, slabonen, tuinbonen.

De "Appel of groenmarkt" werd in 1733 gesticht op het Venediën. In een notificatie uit 1806 staat oa. tot voorkoming van ongeregelde zaken: "Een ieder die groente, vruchten en aardappels wil markten, verplicht zal zijn om daarmee naar de groenmarkt over De Weert te gaan".

Aanvankelijk kwamen de tuinders met hun produkten per schuitje vanuit de Beemster naar Purmerend toe. Waar nu het hotel "Beemsterpolder" staat, had men een steiger staan waar de bootjes konden aanleggen. Vandaar moest men zijn handel naar de markt brengen.

Aanvankelijk werd er eenmaal per week markt gehouden. Dit bleek aan het einde van de 19e eeuw te weinig te zijn. Daardoor gingen tuinders direct verkopen aan de handelaren. Het nadeel was dat de prijzen in handen waren van enkele kooplieden. Later kwamen daarbij Amsterdamse commissarissen, die ook direct kochten van de tuinders en de produkten naar Amsterdam verzonden per boot of tram.

Oprichting 1896

Op initiatief van de hoofdonderwijzer D.A.Dekker uit de Beemster werd op 4 april 1896 opgericht de Afslagvereniging "Beemster, Purmerend en omstreken (B.P. & O). De bijeenkomst vond plaats in café J.Aarse Purmerenderweg (Oude Tuinbouw thans garage Dijt). De vereniging had ten doel "het bij afslag ter verkoop aanbieden van aardappelen, alle soorten groente, fruit en gewassen, ten behoeve en voor rekening van de individuele leden". De heer Dekker werd gekozen tot voorzitter van het bestuur. Tot directeur van de veiling werd benoemd het bestuurslid A.Langerijs en A.Aarse tot afslager. De veiling moest drie maal per week gehouden worden en wel op maandag, woensdag en vrijdag en begon om 13.00 uur en gehouden worden op het Venediën te Purmerend.

Opening veiling aan het Venediën

De opening van de veiling geschiedde op maandag 15 juni 1896 in hotel "De Vergulde Roskam" van J. Boon aan de Wagenbeurs in tegenwoordigheid van Purmerends burgemeester jhr. L.van Citters, het bestuur, leden en kooplieden. Om 13.00 uur werd op het Venediën het startschot gegeven om de aangevoerde produkten, welke door 54 tuinders waren aangevoerd, te veilen. Een loting wees uit waar afslager Aarse moest beginnen. De omzet van de eerste veiling was f 106,38. De veiling was een zogeheten "neerzetveiling" waarbij door de afslager het produkt mondeling werd afgeslagen. Hij verplaatste zich daarbij van de ene koop naar de andere, vergezeld van de boekhouder met zijn lessenaar, de kooplui en belangstellenden.

De directeur hield kantoor in café "Tuinders welvaren" van Blekemolen aan het Venediën 3 (thans parketzaak). Deze had een jaarsalaris van f 132,38. De jaaromzet van 1896 was f 12.692,06. Aardig is misschien te weten dat de tuinbonen in zakken werden aangevoerd en de sla- en snijbonen per 100 stuks. Deze werden bij het plukken geteld. De eerste jaren waren moeilijk en bleef de omzet gelijk.

Veel tuinders brachten hun produkten niet of onregelmatig ter veiling. Deze stuurden ze veelal naar Amsterdam en lieten ze door commissionairs verkopen. Na enige jaren dacht men er over om de veiling op te heffen. Op de algemene ledenvergadering van 21 maart 1902, stelde het bestuur de vraag; zullen we doorgaan of stoppen? Met 23 voor en 13 tegen werd besloten met de veiling door te gaan. Hierbij kregen de leden enkele verplichtingen "om alle tuinbouw-produkten en boomvruchten op de afslag te brengen met uitzondering van augurken en aardappels terwijl men dinsdags vrij bleef, om op de z.g.n. appelenmarkt de produkten uit de hand aan de consument te verkopen. Konden de produkten op de veiling de prijs niet opbrengen dan was een ieder vrij er mee te handelen zoals hij wilde". Het jaar daarop werd het besluit weer ingetrokken en was een ieder weer vrij te handelen zoals hij wilde. Toch heeft de 'maatregel' geholpen want in 1901 bedroeg de omzet nog maar f 14.000,- en in 1902 f 31.000,-. Het aantal tuingronden breidde zich uit in de Beemster, dit kwam vanwege de export-mogelijkheden naar Duitsland. De aanvoer nam toe en bereikte in 1906 een omzet van ruim f 58.000,- en deze was een jaar later weer verdubbeld.

Verplaatsing veiling naar de Beemsterburgwal

Bij een schrijven van burgemeester en wethouders van Purmerend, d.d. 27 maart 1903, gaven zij het bestuur in overweging om de afslagmarkt te verplaatsen naar de Beemsterburgwal. Dit omdat ze de aanvoerplaats achteraf toch niet zo geschikt vonden en vanwege een aantal klachten, wegens overlast, van bewoners van het Venediën.

Men voelde daar in eerste instantie niet veel voor. Men onderzocht alternatieven en een eigen terrein was het vizier. Het bestuur riep de leden in een buitengewone ledenvergadering van 23 januari 1905 op voor het stichten van een eigen veilingterrein aan de Zuiderweg in de Beemster (thans gedeelte weg r.A7). Het terrein was gelegen in de Beemster tussen de Beemsterdijk, de Zuiderweg en de augurkeninleggerij waarbij de Zuiderwegsloot gedempt moest worden. Met het polderbestuur was hierover overeenkomst. De kosten hiertoe waren f 12.000,-. De plannen werden wel met 73 stemmen voor en 29 tegen aangenomen maar de obligatielening onder de leden verliep niet vlot. Er werd maar voor f 4.000,- ingeschreven zodat door het bestuur er toch vanaf werd gezien. In dat zelfde jaar 1905 werd de afslagmarkt, mede daardoor, verplaatst naar de Beemsterburgwal.

In een brief van 21 december 1907 aan het gemeentebestuur van Purmerend, schreef het bestuur van de Afslagvereniging daaraan "zegt U dank voor de verleende vrijheid tot het plaatsen van een administratiegebouw op het afslagterrein". Dit is een gebouwtje geweest van 3 x 3.5 m. en heeft gestaan in het midden van de Beemsterburgwal langs de waterkant.

Veilinggebouw 1908

Tijdens de algemene ledenvergadering van 15 februari 1908 kwam het voorstel in behandeling tot plaatsing van een veilinggebouw met afmijntoestel midden op kade van de Beemsterburgwal. De kosten daarvoor waren f 2.000,-. Met op drie na werd met algemene stemmen het voorstel aangenomen. Bouwkundige Cornelis Groenhart tekende een veilinggebouw groot 6 x 8 m. ten noorden van het administratiegebouwtje. Het plan werd 26 februari 1908 bij de gemeente Purmerend ingediend. Verder werd er gevraagd om ook dinsdagmiddag na 2.00 uur te mogen veilen, eveneens voor beter toezicht "om te voorkomen dat door sommige aanvoerders op of tijdens den afslag aan den Beemsterburgwal wordt gemarkt".

In de toelichting van secretaris D. Visser Pz. staat o.m. "dat door de grotere aanvoeren van de laatste jaren, met in 1907 een jaaromzet van f 112.000,- doet de leden gevoelen, dat er behoefte bestaat aan een vlugge afloop der markt, juistere notering der gemijnde bedragen en meer orde en regel in het marktwezen zelf. Kon in de eerste jaren de orde bewaard blijven op deze wijze van veilen; thans is dit niet meer mogelijk".

"De afslagvereniging vraagt niet in een bijdragen van de kosten maar om toestemming om een gebouw te plaatsen. Het is toch ongetwijfeld zowel in het belang der gemeente, als in dat van de vereniging. Elke dag, gedurende het seizoen, bezoeken 100 à 200 tuinders en kooplieden dezen markt, en komt dit bezoek ten goede aan elke inwoner deze gemeente, zowel zij die zaken doen in het bijzonder, als de gemeente in het algemeen".

In het voorstel van burgemeester en wethouders aan de raad van Purmerend staat dat ze geen moeite hebben in een nieuw te bouwen houten afslaggebouw "mits deze wordt geplaatst met de achterzijde langs de bomen, zoodanig dat de kade achter de bomen geheel vrij blijft ten behoeve van de schipperij, inverband waarmede het bestaande administratie gebouwtje zooveel voorwaarts moet worden geplaatst, dat de beide gebouwen aan de achterzijde in een lijn komen te staan. Dat zodra de Raad mocht besluiten deze vergunning in te trekken, het gebouw binnen drie maanden na aanzegging daartoe, zal moeten afgebroken en het terrein in vroegere toestand moet worden opgeleverd.

In het raadsvoorstel van het 2e verzoek stellen burgemeester en wethouders "om toe te staan ook op Dinsdagmiddag afslag te houden, onder voorwaarden tussen Mei en November niet vóór 3 uur en gedurende de overige maanden niet vóór 2 uur zullen aanvangen; en dat de vergunning, in ieder geval, tot weder opzegging wordt verleend".

De opening van het veilinggebouw vond plaats op 1 juli 1908 in tegenwoordigheid van burgemeester en wethouders van Purmerend, leden van de raad, bestuur en kooplieden. Het gebouw is toch langs de waterkant geplaatst geworden, zoals het op foto's is te zien.

Kistenloods Zuiderweg

De wijze van veilen veranderde doordat men van de neerzetveiling een doorrijveiling maakte. De produkten werden vanaf de kar of wagen via een afmijntoestel 'de klok' afgemijnd of wel gekocht. Van deze verandering in kopen ging een goede invloed van uit en de omzet ging gestaag omhoog.

Met de coöperatieve vereniging van verkoop van Beemster augurken, waarvan de augurken werden verwerkt in een vrij grote loods aan de Zuiderweg (thans ged. weg r. A7 / Zuiderweg), werd in 1913 na moeizaam onderhandelen besloten tot een vereniging. De 'augurkenloods' werd aangekocht voor f 2.500,-.

De eerste jaren werd een gedeelte verhuurd aan de heer Prins die er ook een augurkeninleggerij in vestigde. In het kantoor werden voortaan de bestuursvergaderingen gehouden. De emballage-afdeling van de veiling, voor het lege goed en het maken en reparatie daarvan, betrok in het voorjaar van 1914 het gebouw. Aan de kanaalkant maakte men een aanlegsteiger voor de emballage van boten. In de volksmond sprak men veelal van 'kistenloods'. De aanvoer had een steeds groeiende lijn dit vanwege de goede afzet van de veiling en daardoor veel tuindersbedrijven in de Beemster en De Rijk werden gesticht welke toen vrij goed lonend waren.

Kistenloods aan
de Zuiderweg.

De heer J. Prins vertelde me in 1982, dat tijdens het seizoen dinsdag's en zaterdag om 10.00 uur en zondag om 4.00 uur een augurkenveiling werd gehouden. Het is wellicht interessant hierbij te vermelden dat volgens hem de 'Eengezinde Maatschappij' zondagsochtend tijdens de zomermaanden een nachtbootdienst had van Amsterdam naar Purmerend. Met deze nachtboot kwamen veelal vissers naar hier en men noemde hem daarom ook wel de 'vissersboot'. Naast vissers kwamen er ook wel augurkenkoopliers mee naar Purmerend. Deze waren meest joodse handelaren die naar de augurkenmarkt gingen, welke op een voor onze hedendaagse normen abnormale tijd 's morgens om 4.00 uur gehouden werd. Joodse landgenoten waren de grote afnemers, omdat ze de augurken, al dan niet ingezouten, als groente gebruikten.

De Augurken-aanvoer te Purmerend.

De aanvoer van dit product te Purmerend is dit jaar enorm. Dagen van 40.000 manden zijn geen zeldzaamheid meer, en het aantal dat op het overzicht hiernevens aanwezig is, heeft dat getal ook ruimschoots overschreden.

Ondanks den enormen aanvoer, blijven de prijzen goed, dank zij het feit dat ongeveer de geheele aanvoer

naar het buitenland gaat. Achtereenvolgens geven we hieronder de verschillende werkzaamheden weer. Het overstorten van de augurken in balen; het dichtnaaien der balen, hetwelk door vrouwen geschiedt; het opladen der balen; het vervoer perscint, en het gebouw der veilingvereëningingen waar de producten geveild worden.

Nieuw veilinggebouw Beemsterburgwal 1927

Midden in de jaren twintig steeg de aanvoer naar grote hoogte. Het houten veilinggebouw werd te klein en er kwam een groot nieuw stenen veilinggebouw ook aan de Beemsterburgwal. Hiertoe werd een vrij groot oud pand van de heer Doets overgenomen aan de Beemsterburgwal. Het pand werd gesloopt en er verrees een voor die tijd modern gebouw met aan beide zijden tribunes, kantoorruimtes etc. Het gebouw werd ontworpen door de Purmerender architect Corn.Koning. Verder kocht men aan het perceel van Dr.Jergersma, Kanaalstraat, nu parkerterrein, voor een inrit naar het nieuwe veilinggebouw vanaf de Kanaalstraat. Voor de uitvoering daarvan was een bedrag van f 80.000,- uitgetrokken. De 'eerste' steen werd gelegd door de toenmalige voorzitter, de heer D.Kooiman (burgemeester van Purmerend). Deze steen is nog steeds aanwezig in het pand Beemsterburgwal 12. Het nieuwe veilinggebouw werd op 12 september 1927 geopend in tegenwoordigheid van vele autoriteiten.

De veiling was ook een zogeheten doorrijveiling, vanuit de Kanaalstraat/ Beemstersteeg reed men de wagens met produkten erin, vanaf de tribune konden de kopers de produkten op de wagen zien en op de klok afmijnen waarna men de wagen het gebouw uit reed naar de Beemsterburgwal. Daarna volgde de verdeling 'op stapel' voor de kopers.

Na enkele jaren zo geveild te hebben dacht men er toch aan om weer terug te gaan naar een zogeheten neerzetveiling. Volgens mij kwam dit omdat de tribunes te hoog waren gemaakt en daardoor de kopers niet goed de produkten konden waarnemen en omdat de aanvoer te groot werd. De jaar omzetten waren boven de miljoen.

Voor de kleine aanvoeren wilde men daarvoor een grote loods bouwen en per aangevoerde kavel afmeinen. De enbloc (grote partijen) produkten als augurken, sla- en tuinbonen werden in die tijd op het Venediën gezet en bij grote aanvoeren stonden deze ook op de Bierkade.

Een opname van de groente- en fruitveilingen van de afslagverenigingen: Beemster, Purmerend en Omstreken hierboven weergegeven.

Neerzetloods 1930

In het raadsvoorstel voor de raadsvergadering van 28 maart 1930 lezen op punt 12 "Voordracht van burg. en weth. inzake het verzoek van het bestuur der afslagvereniging Beemster, Purmerend en omstreken, tot opheffing van de Dinsdagsche fruit en groentenmarkt". Na informatie van vele afdelingen van de Hollandsche Maatschappij van Landbouw adviseerde burgemeester en wethouders afwijzend op nevensvermeld verzoek. Het voorstel werd zonder hoofdelijke stemmen aangenomen, behalve dat de heer Wilcke zich tegen het advies, verklaard.

Punt 12 van die raadsvergadering was "'de bouw van een houten loods op gemeenteterrein aan de Beemsterburgwal, alsmede ontheffing van het bepaalde in art.34 der bouwverordening'". Het verzoek van het bestuur van de Afslagvereniging had als doel om tot een geheel verbeterde wijze van veilen over te gaan, zoals o.a. de bouw van een houten loods langs het water op de Beemsterburgwal ter lengte van 80 m. en ter breedte van 9 m. waarvan 1,5 meter over het water (die art.34). Adviezen van de fabricage-commissie (huidige raadscommissie) en van de gemeentearchitect werden door burgemeester en wethouders aan de raadsleden meegedeeld aangezien er van het college geen bezwaar bestaat tegen het verzoek behalve "dat de bouw alleen kan worden toegestaan, indien 10 meter van elk uiteinde der loods wordt vrijgelaten, zodat dat voor bouw over het water in aanmerking mag komen 60 meter". Ten aanzien van de breedte bestond in het college van burgemeester en wethouders geen instemming. De meerderheid wenst zoveel mogelijk aan het verzoek tegemoet te komen in het belang van de veiling. Het belang der gemeente wordt niet geschaad, omdat er voldoende ruimte overblijft voor het doorgaand verkeer, ook op de dinsdag.

De minderheid daarentegen verenigt zich ten aanzien van dit punt met het advies van de commissie van fabricage en wenst niet verder te gaan dan 7,5 m. met het oog op het doorgaand verkeer.

De voorzitter, burgemeester Cramwinckel, leest twee bezwaren voor van belanghebbende van de heer D. de Lange en mejuffrouw Coppejans-Haak.

Adressanten wijzen er op dat het plaatsen der loods het verkeer op de dinsdagmorgen in hoge mate zal belemmeren. De Lange voert als bijzonder bezwaar aan "dat hij met dezen bouw ernstig wordt geschaad nu er geen goede oplossing kan gevonden worden om de voertuigen zijner cliëntèle op de marktdagen te plaatsen" (Doris de Lange had er 2 stallingen voor paarden). De tweede adressant voert aan "dat zij hiermede financieel wordt gedupeerd nu ongetwijfeld de waarde der perceelen aldaar zal dalen (pand naast Beemstersteeg), in verband waarmede ook de huren minder zullen worden".

Raadslid de Vries zegt dat door de commissie van fabricage is geadviseerd het verzoek van de afslagvereniging in te willigen, indien voor de loods de afmetingen 70 x 7,5 meter worden vastgesteld. Het verwondert de spreker dat dit advies niet met twee handen is aangegrepen. De Vries merkte verder op dat in de b. en w. vergadering van 3 januari 1930 twee leden van het bestuur van de afslagvereniging toen 70 x 7,5 was overeengekomen maar dat op de ingediende tekening een maat staat van 80 x 9 m. "dit kan zijn n.a.v. in het feit dat de burgemeester hen daartoe een aanwijzing daartoe heeft gedaan toen de zaak opnieuw ter sprake was gekomen". Voor de loods zou f 2.500,- per jaar precario worden afgedragen.

Er onstond een hele discussie in de raadsvergadering van gemeente-, veiling- en particuliere belangen dat hier te ver zou gaan om deze allemaal te beschrijven. Voor de Lange vond men dat deze het terrein naast de Beemsterbrug en in langs richting met de loods voor plaatsing der rijtuigen aan te wijzen. De heer Boon van 'De Vergulde Roskam' krijgt daarvoor in de plaats een gedeelte op de (pas) Gedempte Singel.

De loods vormt ongetwijfeld een obstakel voor het verkeer en het vrije uitzicht. "Een gemeentebestuur dat de welvaart wil verhogen moet in casu de drang van de afslagvereniging naar uitbreiding van haar bedrijfsgebied verhogen". Het voorstel van de meerderheid van burgemeester en wethouders werd verworpen met 4 voor en 7 tegen, maar het minderheidsvoorstel met een maat van 80 x 7,5 werd zonder hoofdelijke stemming aangenomen. Vreemd is echter wel dat de gebouwde loods, gemeten vanaf een kadastrale kaart, 80 x 9 meter bedraagt waarvan 60 m. er 1,5 m. over het water was gebouwd (beide kanten 10 m. vrij).

19 april 1930 was de aanbesteding. Daarvoor hadden 15 aannemers op ingeschreven. De laagste inschrijver was W. Bakker te Oosthuizen voor f 18.480,- met als 2e Joh. Limburg uit Purmerend voor f 18.843,- en 15e en hoogste G. Groot te Purmerend voor f 23.343,-. Aan Bakker werd de bouw gegund, welke op 12 mei 1930 een aanvang nam.

Ondanks de bouw van de nieuwe loods en het anders veilen van de produkten nam de omzet door de crisisjaren dertig sterk af van boven de miljoen naar gem. f 600.000,- met als dieptepunt 1935 van f 539.000,-.

In 1938 ging de 'enbloc-produkten' van het Venediën naar de Kanaalkade.

Dit geschiedde op verzoek van burgemeester en wethouders van Purmerend i.v.m. de slechte toestand van de Hoornsebrug. Ook werden in dat jaar de bushels (manden) en platte kisten opgeruimd en de A-kisten kwamen daarvoor in de plaats. De omzet liep, ondanks de Tweede Wereldoorlog, in 1943 weer op naar f 853.000,-. Echter in 1944 kwam ze niet hoger dan f 355.000,-.

De Afslagvereniging had een goede klank vanwege de uitstekende kwaliteit van zijn produkten. De grootste aanvoer kwam uit de Z.O.Beemster en uit de Eilandspolder, De Rijp. Het vervoer geschiedde door de tuinders zelf per paard en kar en uit de Eilandspolder met de boten 'De Koophandel' I t/m VII van Visser uit De Rijp.

De afvoer geschiedde door de handelaars/winkeliers per handkar, paard en wagen of per boot. Veel afzet ging er naar Amsterdam met de boten 'Flevo' en 'Hoop op Zegen' van Couwenhoven en van van Toor de boten 'Purmerend I, II, III en VI', de export ging grotendeels naar Duitsland en dat ging per trein.

Door de ontwikkeling van de auto werden deze transportmiddelen steeds meer verdrongen. Vrachtrijders zoals Hillen, Hoek gingen bij de tuinders langs en brachten de produkten naar de veiling.

De aanvoeren waren wel eens verschillend in bepaalde tijden. Ook na de Tweede Wereldoorlog kwam de 'groentenveiling', zoals deze veelal werd genoemd, goed terug en de aanvoer steeg weer snel. Toch is de aanvoer nooit meer zo hoog geweest als in de jaren twintig. Daarentegen steeg de omzet wel maar dat kwam door de steeds hogere prijzen.

Produkten op de Kanaalkade
Keurmeesters: Links Heynis
Rechts Tames

De klok wordt bediend door IJbe Bier
met links Joop Heynis en rechts Piet Ott.

Voorvallen

Van de groenteveiling weet ik persoonlijk nog wel het een en ander omdat we thuis een groentezaak hadden op de Nieuwstraat. Zodoende kwam je op de veiling, niet alleen voor het 'werk', maar ook om je te 'vermaken'.

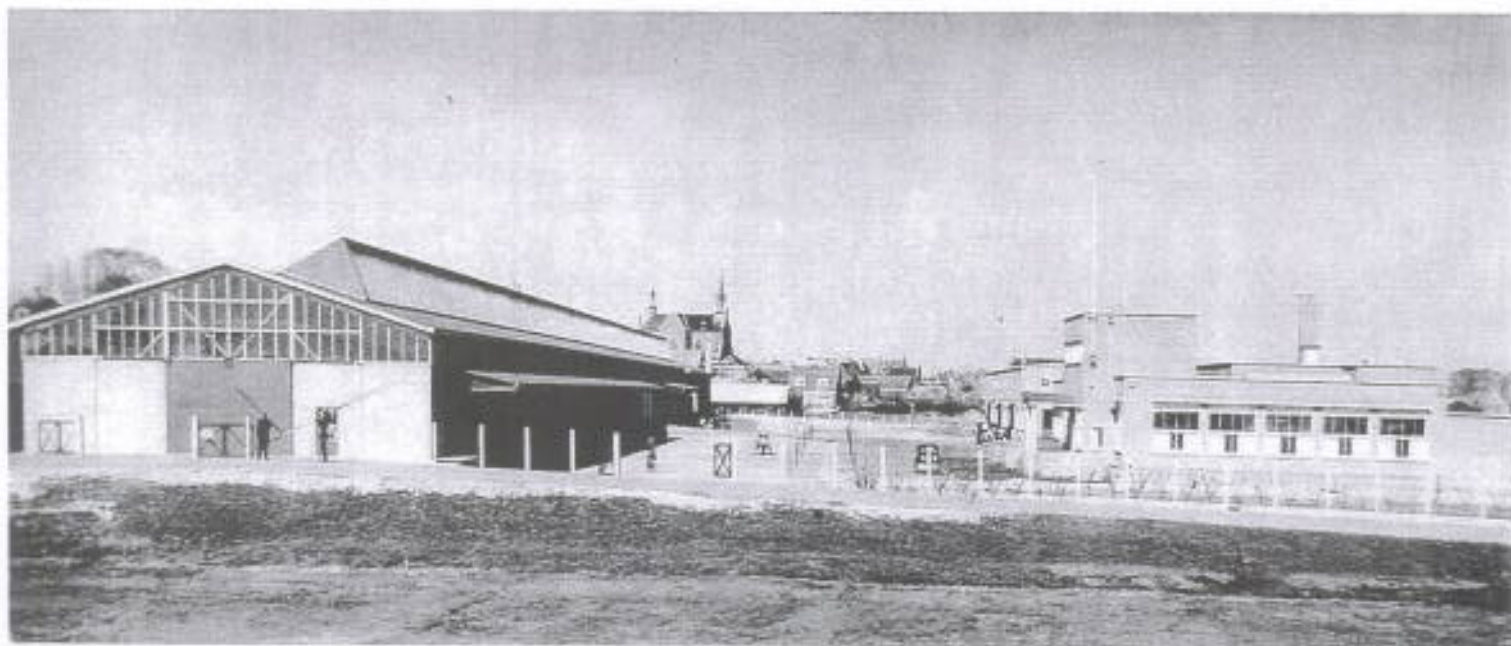
De handel die vader kocht, moest via kaarten bijeen gezocht worden, op de kar geladen en naar huis gebracht worden. Hierbij twee 'aardige voorgevallen'; wanneer de handel op de kar stond moest deze naar de Nieuwstraat geduwd worden. Als ik niet genoeg duwde -hoor ik mijn vader nog zeggen- hé Ber, je loopt weer te 'passagieren'.

Een ander voorval was dat een handkar goed geladen moest zijn, anders kiepte hij. Op de Neckerdijk, met mijn broer Jaap, we hadden een lekker gangetje, gingen door een kuil en hup de hele handel ging over de straat. Het veilingwerk had aardige kanten met zijn 'levende' produkten en de toch wel gezellige sfeer.

In 1953 naar Overwhere

De aanvoer van de veiling verliep goed, maar men vond het in de begin jaren vijftig toch beter dat alle aangevoerde produkten onder één dak op de 'markt' kwamen te staan. Hiervoor moest een grote loods komen, gelegen langs water, want er was nog vervoer per boot. Daarnaast voor vrachtauto's een laadperron. Naast een grote neerzetloods moest er één afslag-/kantinegebouw komen en twee woningen. Verder een groot gebouw als koelhuis welk gebouw door de veiling en deelnemende tuinders werd gesticht. Een goed terrein, van 280 m. lang en 120 m. breed, was gelegen in de Overweersche Polder aan de overzijde van het Looiersplein tussen De Where en de weg van de Wagenweg.

Met de gemeente kwam men overeen om hier de gebouwen van de veiling te plaatsen. Hiervoor moest er land worden aangekocht van de heer Prins (van de augurken-inleggerij) en een klein buurtje worden gesaneerd. Als architect werd weer aangetrokken Corn. Koning uit Purmerend. In april 1951 vond de aanbesteding plaats. Aannemersbedrijf Hein Schilder uit Volendam was de laagste inschrijver. Als eerste werd het koelhuis gebouwd dat in 1952 al ingebruik werd genomen. De emballage-afdeling verhuisde in februari 1953 van de Beemster naar de nieuwe loods. De opening van het veilingcomplex was op 9 april 1953 en werd verricht door de heer M. Prins van het Centraal Bureau van de Tuinbouwveilingen. Een woord van hulde was er voor het bestuur m.n. de voorzitter, de heer van de Hoek, en de directeur, de heer van Zijp. De eerste jaren waren hoopvol onder de toen bekende afslager IJbe Bier.

Veilingcomplex aan de Burg. D. Kooimanweg.
Links de neerzetloods met emballage-afdeling
rechts kantine, afslaggebouw en daarachter het Koelhuis.

Einde groenteveiling

Hoewel de omzet cijfers een stijging aangeven tot gemiddeld 3,5 miljoen begon eind jaren zestig de aanvoer van de produkten te zakken en daar kwam geen verbetering meer in. Veel tuinderijen werden opgeheven en steeds minder kooplieden kwamen er naar de veiling. Door delen vangebouwen te verhuren hield men het hoofd boven water. Verder werd er een Cash and Carry-bedrijf van Fa. Vroegop en voor de groothandel van Fa. Dekker op het terrein gesticht. Echter dit alles hield geen stand.

Met nog zeven andere veilingen werd een fusie aangegaan en in Zwaagdijk kwam een nieuwe grote veiling W.F.O. De laatste veiling in Purmerend, onder afslager Dirk Warring, werd gehouden op 27 juni 1980. S'avonds werd door enige honderden bezoekers in de neerzetloods een "feest van weemoed" gehouden. De sfeer was als bij een reünie. De ceremoniemeester van de avond, heer A.C. Bakker sprak "Het doet pijn dit afscheid, maar het is de geest van deze tijd". Jammer dat een voorheen zo bloeiend bedrijf de stad moet verlaten. In 1986 zijn de gebouwen gesloopt en daarvoor in de plaats zijn woningen gekomen. Een deel van deze woningen zijn gelegen aan het Veilinghof. Deze straatnaam herinnert, ten alle tijden, dat hier vroeger was gevestigd de groenteveiling van de Afslagvereniging "Beemster, Purmerend en Omstreken".

AKTIVITEITEN

Op 17 september 1995 heeft de Vereniging voor het eerst op de Cultuurmarkt op het Waagplein gestaan. Het was een prachtige dag en de belangstelling voor onze kraam was erg groot.

Naar aanleiding van onze presentatie hebben zich 14 nieuwe leden aangemeld.

Hieronder een leuke foto met enkele bekende Purmerenders.

VSB Fonds

Op dinsdag 12 december 1995 gingen Jan ten Cate en ondergetekende als afgevaardigden van de vereniging naar een avond van het VSB fonds in de Purmerijn.

Het fonds is voortgekomen uit de Stichting Bondsspaarbank en verleent financiële steun aan projecten met een sociaal, cultureel en maatschappelijk karakter.

Zo kregen de gemeentes Beemster, Zeevang, Graft-de Rijk, Edam- Volendam en Purmerend op die avond cheques uitgereikt goed voor bedragen variërend van f 15.000,- tot f 150.000,- .

Wanneer wij bijvoorbeeld iets willen laten restaureren, iets willen proberen te behouden voor Purmerend of b.v. een grote tentoonstelling willen organiseren en de vereniging kan dit niet bekostigen dan kunnen wij een aanvraag indienen bij het VSB fonds.

Heeft u misschien een idee, laat het ons gerust weten!

Marian de Boer.

WILLEM EGGERT.

Het ontstaan van PURMEREND

Over het ontstaan van Purmerend precies, tast men in het duister. Het is geen oude stad te noemen. Voor het ontstaan vind ik persoonlijk de uitspraak van G. van Sandwijk in zijn Kroniek van 1839 de meest juiste.

Aan het meer de Purmer lag destijds ten hoogte van de Bernard Zweersstraat een dorpje, Purmer genaamd. Af en toe kon het er bij stormweer erg spoken. Zo gebeurde dat ook in ongeveer 1200 en het dorpje Purmer werd door een vloedgolf weggevaagd. De mensen die daar woonden, trokken naar een hoger gelegen terp, die tussen de drie meren Beemster, Purmer en Wormer was.

Daar vestigden zij zich, eerst in tenten, later in houten barakken en weer later in houten huizen. Zo ontstond een nederzetting, die men meteen de naam gaf van Purmerynde.

Aangezien in die tijd de Katholieke godsdienst de enige was, wilde men een kapel hier hebben, waarvoor toestemming werd verkregen en men dus niet naar Edam moest lopen om te kerken.

Einde 1300 woonde in Amsterdam een heel rijke bankier, Willem Eggert genaamd. Deze onderhield nauwe betrekkingen met Graaf Aedelbrecht van Beieren, die over Holland regeerde, en met zijn zoon Willem VI. Deze personen stond hij financieel bij, toen dezen bankroet dreigden te gaan.

Als dank voor deze hulp benoemde de Graaf Willem Eggert tot zijn Minister van Financiën, tesorier genaamd. Ook schonk hij hem de Heerlijkheid Purmerend en Purmerland. Tevens werd Willem Eggert edelman en kreeg het recht een kasteel te laten bouwen en ook de stad Purmerend van een verdedigingsgordel te voorzien.

Dat was in 1410, zodat in dat jaar Purmerend een stad werd en Willem Eggert de eerste Heer hiervan. Het slot Purmersteyn was in 1413 klaar, maar lang heeft Willem Eggert hier niet van kunnen genieten, hij stierf nl. 15 juli 1417.

21 jaar na zijn dood werd Johan van Egmond geboren, die op 2 april 1484 als de achtste Heer van Purmerend werd ingewijd.

De personen Willem Eggert en Johan van Egmond zijn heel belangrijk geweest voor de ontwikkeling van Purmerend. Op 21 april 1484 schonk Johan van Egmond aan de stad het bekende privilege, waarin staat bepaald, dat de stad 2 jaarmarkten mocht houden en wekelijks een markt.

De jaarmarkten werden vastgesteld op 8 dagen na Mayendag en op de eerste dag na St. Victoirdag, dat waren 8 mei en 11 oktober. De weekmarkt mocht gehouden worden op de zaterdag van iedere week, later is dit veranderd in dinsdag. Deze markten brachten grote welvaart in Purmerend. Voorheen waren de inwoners hoofdzakelijk visser, maar door de drooglegging van de meren verloor dit de betekenis. Purmerend werd een stad van landbouw en veeteelt.

Deze Johan van Egmond trad op 46-jarige leeftijd in het huwelijk met de 20-jarige Magdalena van Waardenburg, een vrouw met zeldzame bekwaamheden. Deze vrouw is nl. ook van groot belang voor het voortbestaan van Purmerend geweest. Op 23 juli 1519 woedde in Purmerend een grote brand. Het grootste gedeelte van de stad ging in vlammen op. Slecht 60 à 70 huizen bleven gespaard. Ook de tweehallige Nicolaas- en Catharinekerk ging in vlammen op.

Magdalena van Waardenburg had bij afwezigheid van haar zoon Jan, die zijn vader als 9e Heer was opgevolgd, het bestuur waargenomen. Met haar gehele vermogen heeft zij de stad laten opbouwen en daar waar nodig overal persoonlijk geholpen. De slachtoffers behoeften 8 jaar geen lasten te betalen. Zij bepaalde dat de kerk een drie-hallige moest worden. Ook bepaalde zij, dat de huizen van dakpannen moesten worden voorzien en voortaan gebouwd van steen.

De toren van de kerk werd een copie van die, die op het Paleis op de Dam staat. In deze Nicolaas-en Catherinekerk werd in 1741 het beroemde Garrelsorgel geplaatst. Ook in 1741 werd het kasteel Purmersteyn afgebroken. De prachtige driehallenkerk werd in 1850 noodgedwongen afgebroken om daarvoor de tegenwoordige Koepelkerk neer te laten zetten.

En zo is Purmerend geworden, tot wat het nu is.

Jan ten Cate.

De V.H.P. Prijs

Het bestuur van de Vereniging Historisch Purmerend heeft gemeend om met ingang van dit jubileumjaar een prijs in te moeten stellen, dit naar aanleiding van een voorstel van de heer P. Kersloot.

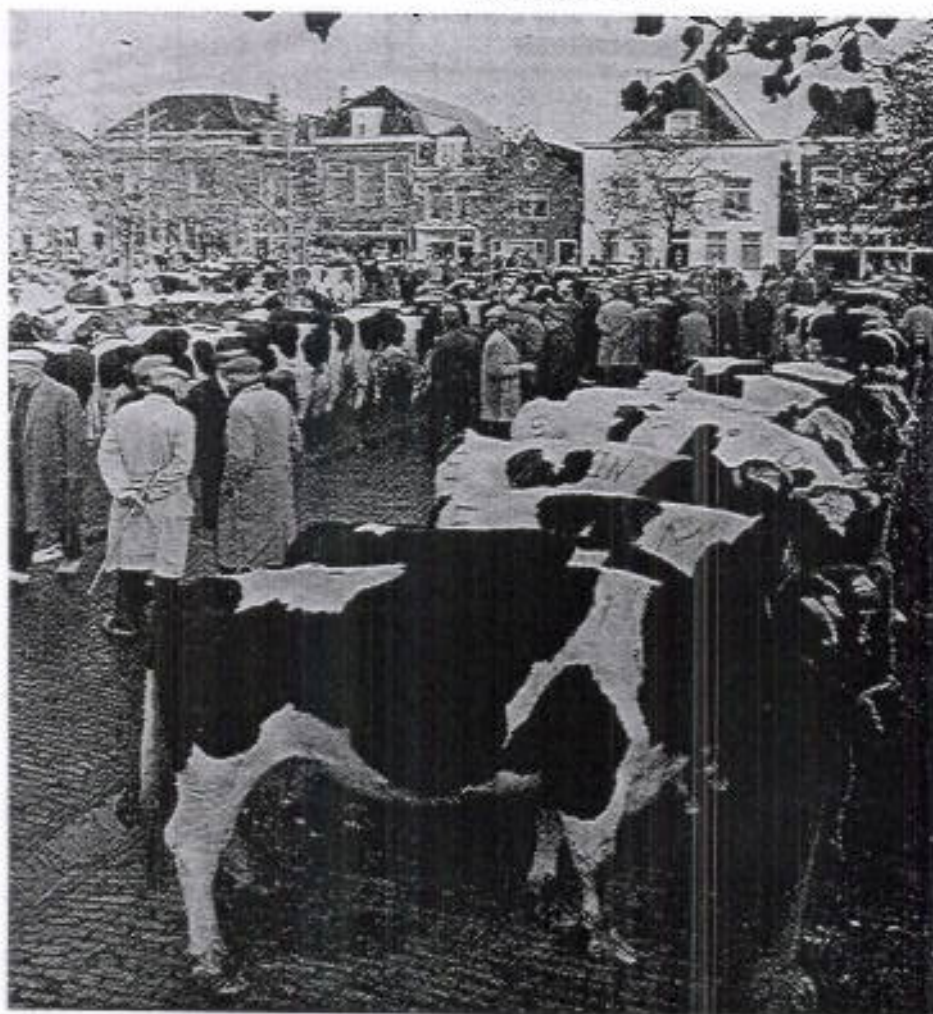
Deze prijs zal uitgereikt gaan worden aan iemand die zich verdienstelijk heeft gemaakt ten behoeve van de historie van Purmerend, bijvoorbeeld iemand die een boek heeft geschreven, een pand heeft gerestaureerd, of zich op enige andere wijze heeft ingezet.

Deze persoon zal gekozen worden door het bestuur van de V.H.P.

De prijs, ontworpen door de heer B. Joosten, zal bestaan uit een sculptuur en een oorkonde.

We proberen hier een jaarlijks gebeuren van te maken.

Het Bestuur.

KUIJPER'S MANUFACTUREN- EN
BEDDENMAGAZIJN
POSTREKENING 173572 - PURMEREND - HOOGSTRAAT 15 - TELEFOON 224

REKE **FABRIEK VAN MELKPRODUCTEN**
GOUW 10 - PURMEREND

Telefoon No. 194
Postrekening 197800

Tabakskerverlij-
Sigaren Magazijn.

OTA

Bankier:
N.V. Twentsche Bank
Giro 10480

Koffiebranderij.
Koloniaal waren.

De Heer *E. Elisabeth Vereniging*
aan Firma K. VELZEBOER.

Debet *to H. Elisabeth*
Fabriek van Melkproducten

Voor aan UEd. verkocht en geleverd:

Rund-, Kalfs- en Varkensslachterij
Uitsluitend te kwaliteit
P. MUL PURMEREND
SPECIALITEIT IN FIJNE VLEESCHWAREN
GOUW 6 - TEL. 95

OOTEMAN
de slager voor U
BOVENKARSPEL
HAVENWEG 103
Giro 227175
Telef. 1063
RUND-, KALFS-, LAMS-, PAARDEN- EN VARKENSSLAGERIJEN
Gediplomeerde leverancier van fijne vleeswaren
PURMEREND
PADJEDUK 11
TELEFOON 352
Bankrek. Ned. Middenlandsbond

Manufacturen- & Tapijt-Magazijn „DE STER“
A. M. PEETERS
HAGEDOORNWEG 54, hoek Sleutelbloemstraat 55-59
SPREEUWENPARK 19
WESTERSTRAAT 76 - PURMEREND
Gem. Giro P. 1526
Bankiers: Bank Associatie, Meeuwenlaan

Magazijn van Manufacturen en Confectie
BEDDEN, DEKENS EN MATRASSEN - NAAIMACHINES
SPECIALITEIT IN JAPONSTOFFEN
Combinatie A. KREIJMBORG & Co.
Alle soorten Werkmansgoederen en Tricot-Ondergoederen - Prima Marktkielen en Jassen - Ruim gesorteerd in Kousen, Sokken, Corsets, Schorten, enz.

HERM. RIJKENBERG
KAASHANDEL - PURMEREND
TELEPHOON No. 63.
Postcheque- en Girodienst
No. 47883.

PURMEREND, *22 Mei* 19 *21*
Dubbele Buurt

HEER *E. Elisabeth Vereniging* DEBET
AAN **A. A. DEITMERS**

PURMERENDER VLEESCHHOUWERIJ VAN M. PELS - HOOGSTRAAT 34 - PURMEREND
SPECIALITEIT IN FIJN GEROOKT VLEESCH
TELEFOON INTERC. 119 - POSTGIRO 42241 - OPGERICHT 1888

FIRMA ARENDS & ZWART
WILLEM EGGERTSTRAAT 22
POSTGIRONUMMER 119612
TELEFOON 256

Oude facturen

Voor de vereniging ben ik bezig een boek samen te stellen van facturen van oude , meestal verdwenen bedrijven uit de binnenstad, en dan op volgorde van straat en huisnummer, zodat je kunt zien wie er allemaal in de loop der jaren op een bepaald adres gevestigd zijn geweest.

Ik heb al veel exemplaren gekregen maar zou het erg op prijs stellen indien onze leden mij aan nog meer kunnen helpen. Misschien kunt u ook eens bij familie informeren.

Dan volgt hieronder een opgave van kruideniersbedrijfjes/melkboeren waarvan ik wel facturen heb maar niet weet waar ze gevestigd waren. Kunt u mij helpen??

Wed. A. Stuit Nijssen nota uit 1936

R. Heus Vooruitstraat 75 ?

Chr. Blekemolen Nieuwstraat ?

Corn. H. de Wolf

A. Kramer Bultstraat/Nieuwstraat ?

J.W. Huybregts Kaasmarkt ?

J. Greuter ?

J. Veldt Neckerstraat ?

J. Ligthart

A.C. Vermeulen Achterdijk ?

J. Vlaar

J. de Wit Nieuwstraat/Peperstraat ?

P. van Trienen

Th. Smit Tuinstraat ?

P. van Mourik O.W. Polderdijk ?

Klasien Viskoper.

Schenkeningen

Onderstaande personen hartelijk bedankt !!!

Mochten we iemand vergeten zijn, ons welgemeend excuus

Fam. Kuyk, Z.O. Beemster: doos met foto's (moet nog worden uitgezocht)
Tineke Abercrombie, Purmerend: foto's
Cor Wim de Jongh, Edam: foto's
Jaap Butter, Purmerend: foto's en facturen
Fam. Schouw, Purmerend: facturen
Fam. Lenior, Purmerend: facturen
Fam. Rozemeijer, Z.O.Beemster: facturen
Tiny Nierop, Ilpendam: foto's - copieën
Mw. v.d. Brink, Purmerend: foto's
Fam. Viskoper, Purmerend: facturen
C. Vlaar, Purmerend: foto's en facturen
C. van Oostrom, Purmerend: foto's en facturen
H. Woudstra, Purmerend: foto's
Fam. de Boer, Purmerend: facturen
Fam. Moerbeek -van Bekkum, Maasbracht: foto's
Fam. Zwaan, Purmerend: foto's

Met dank aan Ber de Lange voor zijn vele hulp aan Vereniging Historisch Purmerend.

COPY COPY COPY COPY COPY COPY

Heeft u iets leuks over vroeger te vertellen ,b.v. over de straat waar u gewoond heeft of over uw vroegere beroep, schrijft u dan een stukje voor dit blad.

Wetenswaardigheden Purmerends Museum 1996

Zoals u waarschijnlijk wel zult weten, hebben 3 leden van de VHP op voordracht van de vereniging zitting in het bestuur van het Purmerends Museum. Het bestuur van de VHP heeft dit jaar het plan opgevat om de contacten met deze bestuursleden te versterken. Onlangs is na een gesprek besloten dat deze leden 2 keer per jaar een bestuursvergadering zullen bijwonen. Verder zal er in elke uitgave van dit bulletin plaats ingeruimd worden voor wetenswaardigheden en nieuws over het museum.

De zeer succesvolle tentoonstelling "Purmerend Jugendstil Aardewerk" heeft een record aantal van ruim 7300 bezoekers opgeleverd en er zijn ca. 600 ex. van de bijbehorende catalogus verkocht. De vereniging heeft bij de verspreiding van het jaarprogramma het voorinschrijvingsformulier voor deze catalogus bijgesloten, waardoor zeker een aantal exemplaren door de leden zijn aangekocht.

Momenteel is er een vervolgtentoonstelling in het museum te zien, waar nieuwe aanwinsten en andere voorwerpen zijn tentoongesteld, die naar aanleiding van de "Purmerend Jugendstil Aardewerk" tentoonstelling boven water zijn gekomen. Een bijzonderheid is de aankoop van de originele mallen van de HAGA fabriek, die gevonden zijn tijdens de bouw van enkele nieuwe huizen aan de Kanaaldijk te Purmerend.

Het museum heeft zelf het eindproduct van een beeldje en een vaasje in bezit. Wetenswaardig is dat er voor de aardewerk tentoonstelling speciaal een mal gemaakt is van een vaas uit de collectie om de productie van het aardewerk te verduidelijken. Verder is het museum in het bezit gekomen van de pottenbakkersschijf van Chris Lanooy, destijds ontwerper van de HAGA aardewerk fabriek.

De activiteiten voor de samenstelling van de tentoonstelling "Een pagina Purmerend" zijn in volle gang. Deze expositie is ontwikkeld naar aanleiding van het telefoonboek van Purmerend uit 1920.

Het accent zal vooral gelegd worden op winkels en bedrijven die in dit telefoonboek opgenomen zijn.

De tentoonstelling loopt van 30 maart t/m 27 oktober 1996.

Aan de herinrichting van het museum wordt druk gewerkt. De historie van Purmerend is in een veranderde opstelling nu op de zolderverdieping ondergebracht. Op de eerste verdieping wordt de inmiddels fors uitgebreide collectie van Jongert en Oud opgesteld. In dezelfde ruimte wordt een stijlkamer uit de 20' er jaren ingericht. Aan de herinrichting van de eerste verdieping en begane grond wordt nog druk gewerkt. Ook zal in de toekomst de verlichting worden vernieuwd.

Medio dit jaar zal er een tentoonstellingsplan voor komende jaren samengesteld worden. In de naaste toekomst zal er via deze nieuwsbrief meer over dit plan bekend worden gemaakt.

S. Rem, secretaris Purmerends Museum.

PURMEREND'S MIDDENSTANDSNIEUWS

GARAGE W. LOS officieel geopend

PURMEREND. Zaterdagmiddag tien over drie knipte burgemeester mr. Kooiman van Purmerend een lint door in de grote garage van de heer W. Los. Terwijl de stukken lint langzaam over de tegels fladderden steeg in de grote hal een applaus op. Een applaus van de zeer velen, die bij deze opening aanwezig waren en die op deze wijze hun bewondering wilden uiten voor hetgeen de heer Los hier tot stand heeft gebracht.

Die bewondering werd natuurlijk ook nog op vele andere wijzen naar voren gebracht. Daar waren in de eerste plaats de sprekers, die na het welkomstwoord van de heer J. Konijn, het woord tot de familie Los richtten.

Burgemeester Kooiman sprak over de goede vooruitziende blik van de heer Los, omdat hij bij het opzetten van de plannen alleen maar weiland om zijn nieuwe garage zag, maar nu mag verwachten, dat het land ten noorden van zijn zaak binnen enige jaren een geheel andere aanblik zal geven. Ook het feit, dat

de Burg. D. Kooimanweg, waaraan de zaak is gelegen, vermoedelijk de verbindingsweg zal worden van de „oude“ stad naar de Markerwaard achtte spreker van groot belang.

De heer G. K. Oud, sprekende namens de Kamer van Koophandel, wilde zowel de familie Los als het gemeentebestuur met deze stichting feliciteren, terwijl de heer Jb. Doets, als „buurman“ de durf en ondernemingsgeest van de heer Los prees.

De overige sprekers — en dat waren er nog verscheidenen — wisten ook op de goede karaktertrekken van de ondernemer, terwijl de architect, de heer N. H. Oudejans, bovendien dank bracht aan de directeur gemeentewerken, de heer H. Meijer, het gemeentebestuur, de aannemer G. Slot uit De Rijp en de onderaannemers o.a. Van der Linden, Purmerend voor de elektrische installaties, Schipper, Purmerend glas- en schilderwerk, De Koning, Purmerend stukadoor en Van Straten, De Rijp smeedwerk, lood- en zinkwerk.

Het bleef zaterdagmiddag niet bij woorden, er waren ook vele bloemstukken en prachtige cadeaus. Teveel om op te noemen, al moeten we een uitzondering maken voor het prachtige muurmozaïek, dat werd aangeboden door de familie van de heer Los.

Doe langer met Uw
NYLONS! Laat ze
repareren bij

Th. v. d. KNAAP

Nieuwstr. 18
Purmerend

Fa. Muusses gaat uitbreiden

PURMEREND. Uitgeverij P. Muusses is begonnen met het slopen van enige panden in de Kolkstraat. Waar eerst de heren- en dameskapsalons van de fa. Blekemolen waren gevestigd zal namelijk een nieuw gebouw verrijzen, waarin een deel van de zetij van de fa. Muusses zal worden ondergebracht.

Bouw 67 huizen in Purmerend GOEDGEKEURD

Mislukte aanbesteding gaf geen vertraging

PURMEREND. Naar wij vernemen heeft het departement van Volkshuisvesting en Wederopbouw te Den Haag gistermorgen het bouwen van 67 woningen in de Hasepolder te Purmerend goedgekeurd. De woningen zullen worden gebouwd door de Wormerveense aann. m.f. te Wormerveer. Zij zijn bestemd voor arbeiders werkzaam in een aantal bedrijven in Amsterdam-Noord.

Zoals bekend is enige maanden geleden in Purmerend de openbare aanbesteding voor dit werk gehouden. De Wormerveense was toen reeds de laagste inschrijver met een bedrag van rond 1.700.000. Maar direct daarna werd de aanbesteding geschrapt, aangezien de begroting met een bedrag van ca. 1.70.000 werd overschreden. Algemeen was toen de verwachting dat dit grote verschil niet zou kunnen worden weggewerkt. Het is gelukkig anders uitgekomen.

Uitvoerige besprekingen tussen de directeur gemeentewerken, de heer H. Meijer, enerzijds en de heer Chr. Stam, directeur van de Wormerveense anderzijds, hebben er toe geleid, dat de Wormerveense akkoord is gegaan met een aanneemsom van f 900.385. Hoewel een bedrag van f 700.000 is bespaard, zullen de toekomstige bewoners van de 67 woningen niets van deze bezuiniging kunnen merken. Hierbij moet dat ook wel worden opgemerkt, dat ook van de zijde van de heer Stam de volle medewerking is gegeven.

Kunten wij bewondering hebben voor het werk in deze van de dienst gemeentewerken, niet minder waardering moet er zijn voor de overbelastingen in Haskon en Den Haag, die zorgden voor een vlotte goedkeuring. Dank zij dit tempo heeft de mislukte aanbesteding van enige maanden geleden geen vertraging gegeven. Kerst thans is namelijk het herwinnen van de Hasepolder goed gekomen en kan tot woonbouw worden overgegaan.

Vooruitstraters vierden 10-jarig bestaan

Purmerend. Zaterdag vierden de leden van de buurtvereniging „De Vooruitstraat” het tweede lustrum in Het Heerenlogement. Het is een goed feest geworden, want na de opening van voorzitter L.J. Kemper, sprak eerst penningmeester H. de Vries de feestvierenden toe, waarna de heer T. F. Kober alle bestuursleden op 't podium riep om dezen namens allen te danken voor het vele werk, dat zij hebben verzet in het belang van de buurtbewoners. Speciale dank was er voor de heren G. Tolk en H. de Vries, die van de oprichting af in het bestuur zaten, maar daarnaast ging er natuurlijk ook lof naar de heren L.J. Kemper, C. H. Greuter en Jb. Dekker. De trouwe bestuurders kregen een doos sigaren aangeboden, terwijl hun echtgenoten werden verrast met een surprise.

Na de koffie met het gebak kwam het hoogtepunt van de avond in de vorm van het optreden van het Zaans kleinkunstensemble onder leiding van Wim Theewis, dat de aanwezigen tot diep in de nacht prettig bezig wist te houden.

VRIJDAG VERKOOP GROND IN DE RAAD

51 MIDDENSTANDSWONINGEN IN ZUIDERPOLDER

PURMEREND. In de vrijdagavond te houden openbare raadsvergadering zal ook de woningbouw voor ter sprake komen. Zo zal de raad een voorstel van H. en W. de heer A. Witkamp te Bunnem.

Deze bouwondernemer wint op deze grond 51 middenstandswoningen te bouwen. De woningen zullen worden gebouwd aan de Anemoenstraat, Chrysanthemumstraat en Violestraat.

HALVE PREMIEREGELING

In de loop van het vorig jaar hebben wij reeds medegedeeld, dat een bouwonderneming uit het Gooi plannen had in Purmerend ruim vijftig woningen — voor een deel met garages — te bouwen volgens de toen ingestelde halve premiereregeling. Na uitvoerige besprekingen zullen deze plannen nu worden gerealiseerd, aangezien de heer Witkamp te Bunnem 51 woningen wil bouwen aan genoemde straten. De grond zal worden verkocht voor f 13 per m². De gemeente zal geen enkele garantie in koop of huurkoop geven.

Het dagelijks bestuur van de gemeente Purmerend beschouwt deze bouw van groot belang voor Purmerend. In de eerste plaats past zij in het kader van het uitbreidingsplan, terwijl zij bovendien tegemoet komt aan de vraag naar woonruimte in deze gemeente.

De eerste uitbreidingen
vonden plaats in 1956
toen Purmerend nog
6.000 inwoners telde.

AAD DE KONING (PURMEREND) WEER DE SNELSTE IN 100 KM-WEDSTRIJD

Aad de Koning ligt bij IJpendam aan de kop van de Dorpentocht-wedstrijd. Hij schaatst in snel tempo naar Purmerend en heeft alle rivalen ver achter zich gelaten!

Een golf van blijdschap voer gistermiddag door de talrijke Purmerenders, die in afwachting van de aankomst der schaatseren zich bij de geïmproviseerde finish aan het Loosdrechtplein te Purmerend hadden opgesteld, toen deze berichten door kwamen.

Enkele minuten later, tegen 1 uur, klonk een luid gefluister op. Onder de geopende brug door naderde snel een slanke, in blauw schaatskostuum geklede figuur, die met krachtige streken op de eindstreep afging. Het was Aad de Koning, de grote Purmerender favoriet van deze 100 km.-wedstrijd, die onbedreigd als eerste door de finish schaatste! Op dat moment maakte zich uit de menigte een dame, de moeder van De Koning, los om haar zoon de verdiende hulde te brengen.

Een groot winnaar, deze Aad de Koning, want pas ruim vijf minuten later arriveerden de no's twee en drie, bedolven onder een bewonderend applaus, bij de eindstreep. Dat waren de broers Joop van Ooyen (21) en Gerrit van Ooyen (23) uit

Zaandam, die beiden op een prachtige schaatrace kunnen terugden. Enige tientallen meters voor de „meet“ trokken Joop en Gerrit een fel spratje aan, waarin de jongste Van Ooyen zich de snelste toonde.

Op dat ogenblik zat winnaar Aad de Koning, 27 jaar en van beroep studeerder en twee jaar terug ook al eerste in de Dorpentocht-wedstrijd, de felicitaties van velen in ontvangst te nemen in café Mantel.

Na de gebr. Van Ooyen finishte de derde Zaankanter: G. Ammeraal uit Wormerveer, die een moedige uitloop-poging in het IJsperveld niet beleeft zag. Zijn tijd met de gebr. Van Ooyen scheelde ruim een minuut.

De DTS-renners waren in deze wedstrijd overigens succesvol. Behalve de gebr. Van Ooyen en G. Ammeraal kwamen ook de Zaanse wielrenners Coen Ris (8e), Piet Neljzing (9e) en Piet v. d. Linde (12e) tot uitstekende prestaties.

Het aantal deelnemers (20) viel min of meer tegen. Onder de deelnemers, van wie de meesten uit Zaanstreek-Waterland kwamen, bevonden zich enige rijders uit Amsterdam, Wassenaar en Hoorn.

20 GINGEN IN LEEUWARDEN de vijf eerst aankomenden over de finish van de Elfstedentocht: G. Ris, Neljzing, De Koning, Van Ooyen en Van der Moer.

Aad de Koning en de Elfstedentocht...

De Purmerender schaatscrack Aad de Koning heeft zich gisteren goed voorbereid op de Elfstedentocht. Na afloop van de 100 km.-schaatswedstrijd spraken wij de 27-jarige studeerder in café Mantel te Purmerend.

„Dit was een mooie tocht als voorbereiding. Ik kan niet zeggen, dat het een bekeken race was van mij. De jongens hebben best geschaanst en ik moest mij geheel geven“, aldus De Koning.

„Hoe denkt U over de Elfstedentocht?“, vroegen wij. De Koning lachte breeduit. „Deze schaatsmarathon ligt nog zo ver weg...“

De Purmerender, telg van een beroemd geslacht (zijn oom wijlen Coen de Koning was een bekende schaatser en zijn vader Jac. de Koning genoot eveneens bekendheid), heeft ons later gezegd, dat hij zijn utterste best zal doen. Met de Elfstedentocht van 1954, toen hij eer- vol tweede werd, nog in herinnering mogen we zeggen, dat Aad een kanshebber is. Hopelijk zorgt hij voor een aangename verrassing.

ERNSTIGE AANRIJDING

Vrachtwagen van Purmerender bij Hedel aangereden

Chauffeur redde met val z'n leven

PURMEREND. Weensdagsavond is de nieuwe grote vrachtwagen van het transportbedrijf T. Prins in botsing gekomen met een wagen met aanhangwagen van het transportbedrijf Van Gend en Loos. Het ongeval geschiedde nabij Hedel, enige kilometers ten noorden van Den Bosch.

Het moet een wonder worden genoemd, dat de chauffeur van de fa. Prins, de heer A. Blakborn uit Purmerend, er met enige lichte verwondingen is afgekomen.

De heer Blakborn reed met de grote wagen, welke de fa. Prins juist twee maanden geleden in bedrijf had genomen, op de rijksweg Utrecht-Den Bosch. Onder de gemeente Hedel zag hij een grote wagen met aanhangwagen van Van Gend en Loos aankomen. Deze wagen begon plotseling te slingeren, maalde twee personenauto's en een bromfiets van de weg af en schoot toen op de wagen van de Purmerender af.

De heer Blakborn stuurde zijn wagen zo dicht mogelijk naar de kant van de weg, maar liet zich snel achter de bank vallen, toen hij zag, dat de botsing niet meer

te vermijden was. Hiermede redde hij zijn leven. In eerste instantie raakte alleen de trekwagen van Van Gend en Loos de vrachtwagen, daarna volgde echter een veel hardere klap door de aanhangwagen, die in volle vaart tegen de neus van de wagen botsde.

Alle wagens werden zwaar beschadigd, maar persoonlijke ongelukken kwamen niet voor. Wel had de heer Blakborn enige hoofdwonden, stond zijn neus scheef en klagde hij over pijn in zijn arm, maar dat alles kon snel worden verholpen in het ziekenhuis van Den Bosch.

Na een langdurig onderzoek van de verkeerspolitie heeft een kraanwagen van de fa. Konmerkamp de wagen van de fa. Prins naar Purmerend gesleept.

Winterse pret en Ongemakken

Schaatspret op de grachten

Farmerend. Nu koning winter blijft regeren hebben jong en oud bezit genomen van de grachten. Vooral de jeugd weet zich best te vermaken op de gladde ijsers en al zijn dan de valpartijen ook aan de orde van de dag, het plezier is er niet minder om. Behalve de grachten biedt ook de spoorloot een prachtige gelegenheid om te schaatsen, zeker nu de laatste jaren de Zuiderpolder zoveel nieuwe bewoners is gaan tellen, die nu als het ware een privé Ijsbaan hebben om het hoekje van de deur.

BROOD VOOR DE VOGELS

Purmerend. Nu het water dichtgevroren zit, is het voor een groot aantal vogels moeilijk, aan voedsel te komen. Het bestuur van de afd. Purmerend van de Ned. ver. tot bescherming van dieren doet daarom een beroep op ieder, de vogels te helpen. Vooral de meeuwen zijn met oud brood goed geholpen. Wie brood over heeft en het zelf niet door een of andere oorzaak aan de vogels kan geven wordt verzocht dit bij de voorzilster mevrouw Witteveen, B. Nieuwentijtstraat 5 of een ander bestuurslid te brengen.

Ook 40 jaar geleden
waren er al
pekel problemen.

Petroleumkachel veroorzaakte brandje

Parmerend. Gistermorgen ontstond een brandje op de bovenverdieping van de woning van de heer N. J. Velzeboer in de Spierstraat. Een brandend petroleum-scheltje had een defect gekregen, waarvoor in korte tijd het gehele apparaat in brand stond. Kordaat optreden van de bewoners voorkwam erger, want het scheltje werd in een mat gewikkeld en in de trap af naar beneden gegooid. Beneden kon het vuur vlot worden geblussd.

GEMEENTEWERKEN VAN DURMEREND STROOIDE 50 ZAKKEN ZOUT
OP STRAAT TEGEN DE GLADHEID 13/11

DE MARKTKOOPLIEDEN STELDEN DE SNEEUWBERGEN OP DE WESTER-
STRAAT NIET ERG OP PRIJS.

Continued

Hierbij ziet u twee oude foto's.

De Vereniging wil graag weten wie de dames zijn op de bovenste foto van de dameskrans "Onder Ons" Koemarkt tijdens hun jaarlijks uitstapje in Bergen op 26 augustus 1936.

Van de onderste foto hebben wij het vermoeden dat deze is genomen in het gymnastieklokaal aan de Nieuwegracht. We zouden graag willen weten of dit inderdaad zo is, wanneer het was en wie er op staan.
Uw reacties gaarne naar de redactie.

Foto 1.

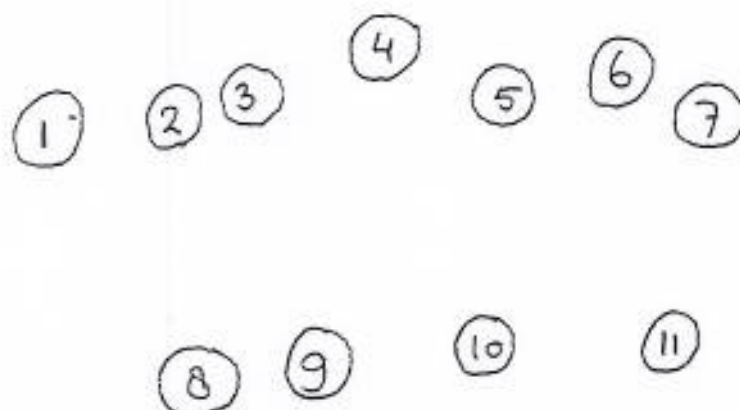
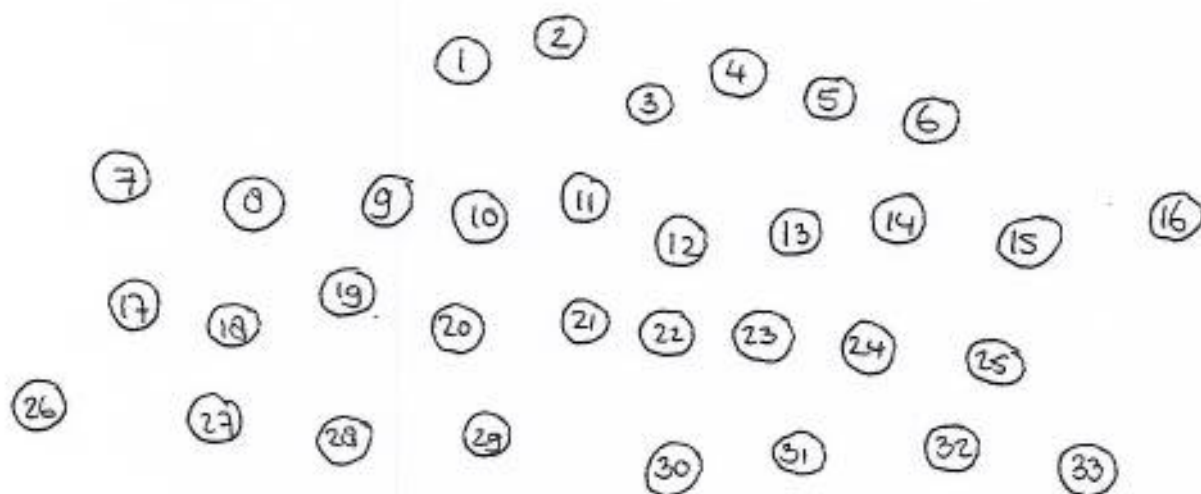

Foto 2.

Wij verwelkomen onderstaande nieuwe leden en hopen hen regelmatig op de avonden te begroeten

16.08.95	Dhr. P. Voet	Veilinghof 19	1442 CT	Purmerend
01.09.95	Dhr. R. Duyff	Gerststraat 50	1446 CT	Purmerend
03.09.95	Dhr. B. Vos	Jasmijnstraat 98	1441 JX	Purmerend
12.09.95	Dhr. D. Groot	Schipperslaan 9	1442 AB	Purmerend
17.09.95	Dhr. J.M. Muts	Rozenstraat 62	1441 HV	Purmerend
17.09.95	Dhr. S. de Bruin	Hugo de Grootstraat 98	1441 KN	Purmerend
17.09.95	Dhr. R.J. Reurekas	C. de Jongestraat 92	1444 EN	Purmerend
17.09.95	Mw. A.J. Konijn	Pieter Kramerstraat 33	1461 AE	Z.O. Beemster
17.09.95	Dhr. F. de Neling	Suze Groenewegstraat 126	1442 NL	Purmerend
17.09.95	Dhr. H. Wasseur	Wilhelminalaan 3	1441 EK	Purmerend
17.09.95	Mw. M.H. Hoogland- Melching	Jasmijnstraat 12	1441 JX	Purmerend
17.09.95	Mw. M.J. Schouw-Duin	Chrysanthenstraat 24	1441 HT	Purmerend
17.09.95	Dhr. A.M.N. van Hooren	Meteorenweg 810	1443 CZ	Purmerend
17.09.95	Dhr. J.M.M. van der Kroft	Klaas de Boerstraat 9	1444 ET	Purmerend
17.09.95	Dhr. G.C. Beets	Wilhelminalaan 56	1441 EM	Purmerend
17.09.95	Dhr. H.E. Cozijn	Flevostraat 143	1442 PW	Purmerend
17.09.95	Dhr. W. Ouburg	Speulderbos 57	1447 TH	Purmerend
20.09.95	Mw. J.C. Kaptein- Molier	van Goor Hinloopenstraat 76	1442 WE	Purmerend
21.09.95	De heer H. Brunt	Burg. Hartogstraat 2	1461 BJ	Z.O. Beemster
21.09.95	Mw. A. Alderhout	Violenstraat 13	1441 JB	Purmerend
28.09.95	De heer K. de Lange	Julianastraat 44	1441 ER	Purmerend
11.10.95	Dhr. G. van der Vos	Hellasstraat 66	1442 VK	Purmerend
12.01.96	Dhr. F. Walch	Wormerplein 69	1442 CC	Purmerend
15.01.96	Fam. J. Dekkers	Norholm 21	2133 HJ	Hoofddorp
16.01.96	Dhr. J.R. Schipper	Boterbloem 37	1441 TT	Purmerend
31.01.96	Mw. T. Nierop	Monnickendammerijweg 16A	1452 PK	IJpendam
18.02.96	Dhr. C. Hop	Chrysanthenstraat 19	1441 HR	Purmerend
18.02.96	Dhr. A. Kersloot	Westerstraat 52	1441 AS	Purmerend
18.02.96	Mw. A. Rijkenberg	Weerwal 23	1441 AL	Purmerend
18.02.96	Mw.M. Verstraten- Westerhoff	Jan van Egmondstraat 6	1441 HM	Purmerend

Opgezegd hebben de volgende leden:

E.T. Kok- Boot	Prinses Wilhelminasingel 15	1461 AL	Z.O. Beemster
A.R.M. von Berg	Middenakker 64	1446 GS	Purmerend
E. Machiels	Walakker 69	1446 GB	Purmerend
S. Bosma	Peperstraat 18	1621 CP	Hoor
I.M.J. Duppen	Haarspitstraat 27	1445 HH	Purmerend
J.A. v.d. Griend	C. de Jongestraat 82	1444 EM	Purmerend
M.E. van Velzen	Vechtstraat 6	1442 SJ	Purmerend
C.W. van Haver	Lauwersmeer 139	1447 LE	Purmerend
M. Brand	Brielsemeer 22	1447 JG	Purmerend